

2022. december 18.

© Összeállította: Illés Eszter eszter.illes@gmail.com

Gábor Eszter (Debrecen, 1937. III. 1.) művészettörténész

I. Monográfiák

1972

*A CIAM magyar csoportja (1928-1938). Budapest: Akadémiai Kiadó; Akadémiai Nyomda, 1972. 40 p., 45 ill. (Architektúra)

Ismerteti:

***Bodri** Ferenc *Kritika* 1972. 6. sz. 30-31. p.

***Frank** János *Élet és Irodalom* XVI. 1972. 24. sz. 13. p.

***Kubinszky** Mihály – **Kovács** Zsuzsa – **Molnár** József *Magyar Építőművészet* 1973. 2. sz. 60-62. p.

1997

**Budapesti villák a kiegyezéstől a második világháborúig*. Budapest: Városháza, Budapest Főváros Önkormányzat Főpolgármesterei Hivatal, 1997. 67 p., ill. (A mi Budapestünk)
ISBN 963 8376 65 1

**Budapester Villen von der Zeit des Ausgleichs bis zum Zweiten Weltkrieg*. Budapest: Fővárosi Önkormányzat, 1997. 63 p., ill. (Unser Budapest)
ISBN 963 8376 67 8

Eredeti cím: *Budapesti villák a kiegyezéstől a második világháborúig*. Deutsch von Dagmar Fischer, Veronika Stöckigt

**Villas in Budapest from the compromise of 1867 to the beginning of World War II*. Budapest: Budapest Fővárosi Önkormányzat, 1997. 63 p. ill. (Our Budapest)
ISBN 963 8376 66 X

Eredeti cím: *Budapesti villák a kiegyezéstől a második világháborúig*. Translated by Kinga Dornacher

Ismerteti:

***Kállai** Géza: Villa-építészeti változatok. *Élet és Irodalom* 1998. VI. 26. 14. p.

***N.G.** *Octogon* 1998. 1. sz. 107. p

***Rév** Ilona *Buksz* VIII. 1998. 2. sz. 160-163 p.

***Róbert** Péter: Budapesti villák. *Új Élet* 1998. II. 1. 7. p.

***Végh** János *Művészettörténeti Értesítő* LV. 1996. 1-2. sz. 154-155. p.

2001

Budapesti villák. A kiegyezéstől a második világháborúig. Budapest: Városháza, 2001. 63 p., ill. (A mi Budapestünk)
ISBN 963 9170 31 3

2002

Andrássy út. Budapest: Városháza, Budapest Főváros Önkormányzat Főpolgármesterei Hivatal, 2002. 69, [3] p. 49 ill. színes is (A mi Budapestünk)
ISBN 963 9170 55 0

**Die Andrássy Strasse*. Budapest: Rathaus, 2002. 69 p., ill. (Unser Budapest)
ISBN 963 9170 57 7

Eredeti cím: *Andrássy út*. Deutsche von Dagmar Fischer, Veronika Stöckigt

*Andrássy avenue. Budapest: City Hall, 2002. 69 p., ill. (Our Budapest)
ISBN 963 9170 56 9
Eredeti cím: Andrásy út. Translated by Ákos Farkas

2005

*Andrássy út. Budapest: Városháza, Budapest Főváros Önkormányzat Főpolgármesteri Hivatal, 2005. 69, [3g p., 49 ill. színes is (A mi Budapestünk)
ISBN 963 9170 91 7 utánnnyomás

2010

Az Andrásy út körül. Nagy Ildikó, Sármány Ilona [tanulmányával]. Budapest: Osiris Kiadó; Budapest Főváros Levéltára, 2010. 504 p., ill. színes is
ISBN 978-963-276-053-7
25181-00202193

Ismerteti:

Alföldy Gábor: Gábor Eszter: *Az Andrásy út körül*. Budapest, Osiris Kiadó – Budapest Főváros Levéltára, 2010. *Műemlékvédelem* LV. 2011. 5. sz. 345-347. p. 1 ill. [rövid angol, német, francia nyelvű kivonattal: I., III., IV. p.]

Bardoly István: Recent books in Hungarian. *Hungarian Review* I. 2013. XI. No. 1. 106. p.

http://www.hungarianreview.com/article/recent_books_in_hungarian

B. Nagy Anikó: A küllő kereke. *BUKSZ* XXIV. 2012. nyár 2. sz. 104-111. p. 5 ill.

Mélyi József: A magyar polgári kultúra története. *Mozgó Világ* XXXVII. 2011. II. 2. sz. 122-125. p.

http://epa.oszk.hu/01300/01326/00124/MV_EPA01326_2011_02_08_6.htm

Rostás Péter: Gábor Eszter: *Az Andrásy út körül*. Osiris – Budapest Főváros Levéltára, 2010. *Művészettörténeti Értesítő* LXI. 2012. 2. sz. 330-336. p.

II. Cikkek folyóirat és tanulmánykötetek

1973

Mozgalomról és művészetről emlékkiállítások kapcsán. Dési Huber István (a ferencvárosi pincetárlat 100. kiállítása), Sugár Andor (Magyar Nemzeti Galéria). *Művészet* XIV. 1973. VII., 7. sz. 2-3. p. 3 ill.

*A VIT emlékmű pályázat. *Művészet* XIV. 1973. XI., 11. sz. 35-38. p.

1974

*Kokas Ignác kiállítása. *Kritika* 1974. 1. sz. 26. p.

*Szalay Ferenc kiállítása. *Kritika* 1974. 7. sz. 28. p.

Labirintus. Szöllőssy Enikő kiállítása a Helikon Galériában. *Művészet* XV. 1974. IX., 9. sz. 22-24. p. 3 ill.

1975

*Vörös művészeti politika. *Kritika* 1975. 3. sz. 8-9. p.

*A Magyar Nemzeti Galéria a budai várban. *Kritika* 1975. 12. sz. 29-30. p.

1976

*Felős-e a főiskola? A Stúdió-kiállítás kritikája helyett. *Kritika* 1976. 3. sz. 19-20. p.

*Kiss Nagy András szótlansága. *Kritika* 1976. 11. sz. 8-9. p.

1977

*Mai magyar grafika és kisplasztika. *Kritika* 1977. 1. sz. 28. p.

*Kohán György emlékkiállításáról. *Kritika* 1977. 3. sz. 29. p.

*A Bauhaus Budapesten. *Kritika* 1977. 9. sz. 29-30. p.

A Római iskola építészet. *Művészet* XVIII. 1977. XII., 12. sz. 11-15. p. 10 ill.

1978

*Magyar művészet 1945-1949. Kiállítás a székesfehérvári Csók István Képtárban. *Kritika* 1978. 1. sz. 29-30. p.

1979

A főváros munkáslakás építkezései 1897-1943. *Kritika* V. 1979. V. 5. sz. 20-21. p. 11 ill.

1980

*Modern lakásépítés a harmincas években. *História* II. 1980. 4. sz. 24-25. p. ill.

Kolház. *Művészet* XXI. 1980. III., 3. sz. 28-31. p. 8 ill.

Mezei Ottó: Néhány megjegyzés Gábor Eszter *Kolház* című cikkéhez. *Művészet* XXI. 1980. VI., 6. sz. 46. p.

Egy kiállítássorozat elé. *Művészet* XXI. 1980. X., 10. sz. 13. p. 3 ill.

1981

*A Szépművészeti Múzeum épületének tervrajzai. In: *75 éves a Szépművészeti Múzeum. Jubileumi kiállítás.* Rendezte: Garas Klára, et al. Budapest: Szépművészeti Múzeum, 1981. 9. p.

Utószó a magyar kiadáshoz. In: **Gropius, Walter:** *Apolló a demokráciában.* Budapest: Corvina, 1981. 133-139. p.

ISBN 963 13 1232 1

Eredet cím: *Apollo in der Demokratie (Neue Bauhausbücher)*, 1967. Fordította: Veress Anna

*Leborotvált homlokzatok. *Budapest* XIX. 1981. 8. sz. 29-33. p. ill.

*Hetvenöt éves a Szépművészeti Múzeum épülete. *Budapest* XIX. 1981. 12. sz. 32-35. p. illusztrált

Lépték és monumentalitás. Beszélgetés Kiss Nagy Andrással. *Művészet* XXII. 1981. III., 3. sz. 20-25. p. 7 ill.

Művészet és álművészet a fordított értékrend idején. Hozzászólás Aradi Nóra *A magyar művészet története 1945 után* című cikkéhez. *Művészet* XXII. 1981. VI. 6. sz. 4-5. p.

*Molnár Farkas kockaházai. *Művészettörténeti Értesítő* XXX. 1981. 277-282. p. ill.

1982

Gábor Eszter – **Nagy Ildikó** – **Sármány Ilona**: A budapesti Schiffer-villa (Egy késő szecessziós villa rekonstrukciója) = Die Budapester Schiffer-Villa (1910-1912).

Művészettörténeti Értesítő XXXI. 1982. 1. sz. 69-73. p. 21 ill.

Német nyelvű kivonattal

1983

*Az ezredéves emlék. Schickedanz Albert Millenniumi emlékmű koncepciójának kialakulása.

Művészettörténeti Értesítő XXXII. 1983. 4. Sz. 202-217. p. ill.

1984

*A két világháború közötti magyar építészeti tendencia váltásai. *Ars Hungarica* XII. 1984. 1. sz. 93-100. p. ill. *67-78. p. ill,

*The Re-Opening of the Budapest Opera House. *The New Hungarian Quarterly* XXV. 1984. 96. sz. 189-194. p. ill.

1985

*Kifejezéseképtelen-e a modern építészet? In: *A Művészet és/mint kommunikáció*. A Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének a Képzőművészeti Világhét alkalmából rendezett tanácskozásain elhangzott előadások, 1983. IX. 28., 30. X. 1. Budapest: Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége, 1985. 84-89. p

1989

*Ízlésváltozás a századfordulón. Átépitések az Andrássy úti villanegyedben. *Ars Hungarica* XVII. 1989. 2. sz. 169-178. p. ill.

*Hajlék. A Pécs Csoport építészetinek kiállítása a Budapest Kiállítóteremben.

Művészettörténeti Értesítő XXXVIII. 1989. 1-4. sz. 182-183. p.

*„...e műemlékeinkben a történelmi magyar hangulatoknak mélységes tengerét bírjuk”.

Lechner Jenő kísérlete a magyar nemzeti historizmus megteremtésére. In:

Sub Minervae nationis praesidio. Tanulmányok a nemzeti kultúra kérdésköréből Németh Lajos 60. születésnapjára. Budapest: ELTE Művészettörténeti Tanszék, 1989. 180-185. p.

1990

*Az epreskerti művésztelep. *Művészettörténeti Értesítő* XXXIX. 1990. 22-69. p. ill.

1991

*Az 1884-85. évi budapesti látképpályázat. *Ars Hungarica* XIX. 1991. 2. sz. 193-206. p. ill.

*”... megkezdjük, de bevégezni, létesíteni nem tudtuk.” Schickedanz Albert pályakezdése: A Batthyány-mausoleum. *Magyar Nemzeti Galéria Évkönyve* 1991 277-282. p. ill.

*A Wechselsmann-villa. In: *Ybl Miklós építész 1814-1891*. A Hild-Ybl Alapítvány kiállítása a Budapesti Történeti Múzeumban. 1991. XII. – 1992. III. Szerkesztette: **Kemény Mária**, **Farbaky Péter**. Budapest: Hild-Ybl Alapítvány, 1991. 99-105. p.

1992

*Ismét a Wechselsmann villáról. *Ars Hungarica* XX. 1992. 1. sz. 81-86. p. ill.

*- **Hidvégi** Violetta: Pollack Mihály unokája: Unger Emil. *Ars Hungarica* XX. 1992. 2. sz. 89-90. p.

1993

*Az Erdődy, Semsey, Vanderbilt Gladys palota. In: Andrassy út. *BudaPesti Negyed* I. 1993. 1. sz. 56-78. p. 7 ill.

<http://epa.oszk.hu/00000/00003/00001/fej05.htm>

***Sisa** József: „Szkalnitzky Antal – egy építész a kiegyezés-kori Magyarországon” című kandidátusi értekezésének vitája. – **Gábor** Eszter, **Komárik** Dénes opponensi véleménye, Sisa József válasza. *Művészettörténeti Értesítő* XLII. 1993. 1-2. sz. 89-95. p.

1994

*Polgári villák a dualizmus korában Magyarországon. 64-71. p.

1995

*Az elfogyott közrészvét. In: *Majdnem nem lehet másként. Tanulmányok Vajda Mihály 60. születésnapjára*. Szerkesztette: **Fehér** Ferenc, **Kardos** András, **Radnóti** Sándor. Budapest: 1995. 177-189. p.

1996

*A Múcsarnok előcsarnoka és az esztergomi Bakócz kápolna. *Ars Hungarica* XXIV. 1996. 1. sz. 79-86. p. ill.

*A Múcsarnok épülete. In: *Múcsarnok. 1996*. Szerkesztette: **Keserü** Katalin, **Beke** László. Budapest: Múcsarnok, 1996. 5-40. p. ill.

1998

*A lipótvárosi zsinagóga pályázata. In: A meg nem épült Budapest. *BudaPesti Negyed* V. 1997. tél 4. sz. – VI. 1998. tavasz 1. sz. (18-19. sz.) 5-47. p. ill.
14428/7

<http://epa.oszk.hu/00000/00003/00015/gabor.htm>

*A fővárosi látképpályázat 1884-1885. *Tanulmányok Budapest Múltjából* XXVII. 1998. 147-159. p.

*Az információ értéke. Andrassy és Csengery telekvásárlásai – Az Andrassy út keletkezéstörténete. In: *Az egyesített főváros*. Pest, Buda, Óbuda. Szerkesztette: **Gyáni** Gábor. Budapest: Fővárosi Önkormányzat – Főpolgármesteri Hivatal, Városháza, 1998. 213-229. p. ill. (A város arcai)
KK szabadpalc 943.95 E 28 és 8-188628

1999

*A Gutenberg-ház és Vágó József. In: *Diótíma. Heller Ágnes 70. születésnapjára*. Szerkesztette: **Kardos** András, **Radnóti** Sándor, **Vajda** Mihály. Budapest: Osiris Kiadó - Gondolat, 1999. 147-156. p.

2004

*Bukusz 2004.

Tornyos villák a Városligeti fasorban = Towered villas in the Városligeti Alley in Pest. In: *Romantikus kastély. Tanulmányok Komárik Dénes tiszteletére*. Szerkesztő: **Vadas** Ferenc. Budapest: Hild-Ybl Alapítvány, 2004. 209-217. p.

ISBN 963 216 544 6

25871=191299

[angol nyelvű kivonattal]

2005

A „Grünwald testvérek és Schiffer” = The „Grünwald Brothers and Schiffer”. In: *Angyalokra szükség van. Tanulmányok Bernáth Mária tiszteletére*. Szerkesztette: **András** Edit. Budapest: MTA Művészettörténeti Kutatóintézet; Argumentum Kiadó nyomdaüzeme, 2005. 127-140. p. 8 ill.

Angol nyelvű kivonattal

ISBN 963-7381-83-X

23844=00192319

2006

Stadtwaldchen Allée – Városligeti fasor (1800-1873). *Magyar Műemlékvédelem* XIII. 2006. 97-230. p. 149 ill.

Ismerteti:

Ágostházi László *Műemlékvédelem* L. 2006. 3. sz. 166-168. p.

Opus mirabile-díjak, 2006-2007. *Művészettörténeti Értesítő* LVII. 2008. 2. sz. 430-431. p.

2007

Czobor Béla háza a Lendvay utcában. In: *Nulla dies sine linea. Tanulmányok Passuth Krisztina hetvenedik születésnapjára*. Szerkesztették: **Berecz** Ágnes, L. **Molnár** Mária, **Tatai** Erzsébet. Budapest: Praesens Kiadó, 2007. 31-40. p. 3 ill. (Praesens könyvek)

ISBN 9789630623247

25551/4=190454

Die Stadtwaldchen Allee (1800-1873). Die Baugeschichte eines Pester Villenviertels. *Acta Historiae Artium* XLVIII. 2007. 35-114. p. 63 ill., 3 térill.

2008

Gábor Eszter: A Knorr-, Hopp-villa az Andrássy út 103. alatt – a Hopp Ferenc Kelet-Ázsiai Művészeti Múzeum épülete. In: *A Buitenzorg-villa lakója. A világutazó, műgyűjtő Hopp Ferenc (1833-1919)*. Szerkesztette: **Fajcsák** Györgyi, **Renner** Zsuzsanna. Budapest: Hopp Ferenc Kelet-Ázsiai Művészeti Múzeum; Pharmapress Kft., 2008. 80-90. p. 6 ill.

Budapest 24/20=199393

2009

Mi is az a modern renaissance? In: Marosi Ernő. Szerkesztette: Markója Csilla, Bardoly István. *Enigma* XVI. 2009. 61. sz. 162-171 p., 3 ill.

Kolbenheyer Ferenc építész (Eperjes, 1841 – Buziás, 1881) = Architect Ferenc Kolbenheyer (Eperjes, 1841 – Buziás, 1881). *Művészettörténeti Értesítő* LVIII. 2009. XII. 2. sz. 181-222. p. 35 ill.

Angol nyelvű kivonattal

Vadas Ferenc (1958-2010). – Vadas Ferenc bibliográfiája. Összeállította: **Bardoly István**. *Műemlékvédelem* LIV. 2010. 6. sz. 431-436. p. arcképével

2011

A Bellevue = Bellevue. In: „*És az oszlopok tetején liliomok formáltattak vala*”. *Tanulmányok Bibó István 70. születésnapjára* = „*Now the capitals that were on the tops of the pillars in the vestibule were of lily-work*”. *Essays in honour of István Bibó*. Szerkesztőbizottság tagjai = editorial board: **Kerny Terézia**, **Schmidt Péter**, **Szegedy-Maszák Zsuzsanna**. Szerkesztette = editor in chief: **Tóth Áron**. Budapest: CentrArt Egyesület; Pauker Holding Nyomdaipari Kereskedelmi Kft., 2011. 219-224. p. 5 ill.

ISBN 978-963-88825-1-6

Angol nyelvű kivonattal

71/2016.SzM.ODR: MKE. G.2215.x

III. Előadások kéziratok, kiadatlan kéziratok

1961

A két világháború közötti magyar építészet problémái. Budapest, 1961.

Egyetemi szakdolgozat. Kézirat 0158. sz.

http://arthist.elte.hu/okt_diss_arch.pdf

IV. Könyvismertetések

1973

*Vajda Lajos emlékkönyv. Bp. 1972. *Kritika* 1973. 3. sz. 26-27. p.

1974

Mendöl Zsuzsa: Málnai Béla. [Bp. 1974.]. *Művészet* XV. 1974. VIII. 8. sz. 47-48. p.

1981

Építészettörténet, útikönyv vagy véletlen? Jékely Zsolt – Sódor Alajos: Budapest építésze a XX. Században. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1980. *Művészet* XXII. 1981. IX. 9. sz. 42-43. p. 2 ill.

1985

*Off-off academy art. *Hungarian Book Review* XXVII. 1985. 3. sz. 14-15. p.

Bánszky Pál: A naiv művészet Magyarországon. Bp., 1984.

1991

Ki mit csinált, és mit ki csinált? Moravánszky Ákos: Építészet az Osztrák-Magyar Monarchiában. Budapest, 1988. Sármány Ilona: Historizáló építészet az Osztrák-Magyar Monarchiában. Budapest, 1990. Gerle János – Kovács Attila – Makovecz Imre: A századforduló magyar építésze. Budapest, 1990. [könyvismertetés] *Buksz* III. 1991. tél 4 sz. 434-439. p. 2 ill.

**Budapest Review of Books* II. 1992. 1. sz. 26-28 p.

*Déry Attila: Budapest eklektikus épületszobrászata. Budapest: Országos Műemléki Felügyelőség, 1991. [könyvismertetés]. *Új Művészet* IV. 1993. 1. sz. 62-65. p.

1994

Az önkorlátozás könyve. Komárik Dénes: Feszli Frigyes (1821-1884). Budapest, 1993.
[könyvismertetés] *Buksz* VI. 1994. tél 4. sz. 410-414. p. 3 ill.

2008

A Vallás- és Közoktatásügyi m. kir. Minisztérium első vezető építésze, Kolbenheyer Ferenc (1841-1881). In: Város és művészet. Tanulmányok Askercz Éva 70. születésnapjára. *Soproni Szemle*, Sopron LXII. 2008. 3. sz. 312-324. p. ill.

*Zádor Anna, 1. Szerkesztette: **Markója Csilla**, **Bardoly István**. In: *Enigma* XV. 2008. 54. sz.

V. Kiállítás-rendezések, katalógusok, Szépművészeti Múzeum

1973

*Borbás Tibor kiállítása. Budapest, Múcsarnok. 1973. Rendezte és katalógus: **Baranyai Judit**, **Gábor Eszter**. Budapest: Múcsarnok; Nógrád megyei nyomda, 1973. [8] p. ill.

Ismerteti:

***Bojár** Iván *Magyar Hírlap* 1973. V. 23.

***Losonci** Miklós *Pest Megyei Hírlap* 0973. VI. 12.

***Vadas** József *Élet és Irodalom* XXII. 1973. 22. sz. 13. p.

1981

75 éves a Szépművészeti Múzeum. 1906-1981. Jubileumi kiállítás. A kötetet szerkesztette: **Ember Ildikó**. Budapest: Szépművészeti Múzeum, Népművelési Propaganda Iroda, 1981. 67 p. 57 ill.

ISBN 963 562 828 5

Borítócím: *Szépművészeti Múzeum 1906 – 1981*

A bevezetőt fordította: **Barkóczy István**

Budapest 16/41=12527

Tartalma:

Garas Klára: Bevezető = A Jubilee Exhibition for the 75th Anniversary of the Budapest Museum of Fine Arts. 3-9. p.

Gábor Eszter: A Szépművészeti Múzeum épületének tervrajzai. 9. p.

(Szerk.): Katalógus. Bibliográfiai rövidítések = Catalogue. 11-12. p.

Varga Edith: Egyiptomi Gyűjtemény = Egyptian Collection. 13-18. p.

Szilágyi János György: Görög-római művészet = Greek and Roman antiquities. 19-27. p.

Szmodisné Eszláry Éva: Régi Szoborgyűjtemény = Collection of Old European Sculpture. 28-32. p.

Barkóczy István – **Ember Ildikó** – **Garas Klára** – **Nyerges Éva** – **Szigethi Ágnes** – **Tátrai Vilmos** – **Urbach Zsuzsa**: Régi Képtár = Old Masters' Gallery. 33-53. p.

Zentai Loránd: Grafikai Gyűjtemény = Prints and Drawings. 54-61. p.

Cifka Brigitta – **Geskó Judit** – **Illyés Mária**: XIX-XX. századi művészet = 19th – 20th Century Art. 62-67. p.

A kiállítást rendezték: **Garas Klára**, **Ember Ildikó**, **Cifka Brigitta**, **Czére Andrea**, **Gábor Eszter**, **Illés Eszter**, **Szilágyi János György**, **Szmodisné Eszláry Éva**, **Varga Edith**, **Zentai Loránd**. A bevezetőt írta: **Garas Klára**. A katalógust írták: **Barkóczy István**, **Cifka Brigitta**, **Ember Ildikó**, **Gábor Eszter**, **Garas Klára**, **Geskó Judit**, **Illyés Mária**, **Nyerges Éva**, **Szigethi Ágnes**, **Szilágyi János György**, **Szmodisné Eszláry Éva**, **Tátrai Vilmos**, **Urbach Zsuzsa**, **Varga Edith**, **Zentai Loránd**

Múzeumi és Műemléki Hónap 1981 rendezvény keretében

Budapest, Szépművészeti Múzeum. 1981. X. 28. – 1982. III. 28.

Megnyitotta: **Korcsog** András művelődési államtitkár

Meghívó: 2 lev. 1 ill.

A jubileum alkalmából meghirdetett fotópályázat eredményhirdetése a megnyitó alkalmából, 36 díjazott mű kiállítása az előcsarnokban

Konferencia: Budapest, Szépművészeti Múzeum. 1981. X. 29.

Meghívó

Ismerteti:

Pályázati felhívás. Budapest, 1981. március 16. *Fotóművészet* XXIV. 1981. 2. sz. 55. p.

Pályázati felhívás. Budapest, 1981. március 16. Magyar Fotóművészek Szövetsége, Szépművészeti Múzeum. *Művészet* XXII. 1980. VI. 6. sz. 59. p.

[Szépművészeti Múzeum és a Magyar Fotóművészek Szövetsége pályázati felhívása a Szépművészeti Múzeum 75. évfordulójára rendezendő jubileumi kiállításához kapcsolódó fotókiállításra. Benyújtási határidő: 1981. IX. 1. A tervezett kiállítás időpontja: 1981. X.]

Le Musée des Beaux-Arts en 1981 = A Szépművészeti Múzeum 1981-ben. *Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts* 58-59. 1982. 131-132. 211-212. p.

Bodnár Szilvia: Hetvenöt éves a Szépművészeti Múzeum. *Művészet* XXII. 1981. XII. 12. sz. 24-27. p. 13 ill., belső borítón is

Gábor Eszter: Hetvenöt éves a Szépművészeti Múzeum épülete. *Művészet* XIX. 1981. XII. 12. sz. 32-35. p. 6 ill.

(hm): Mától: jubileumi tárlat. 75 éves a Szépművészeti Múzeum. *Esti Hírlap* XXVI. 1981. X. 28. szerda 253. sz. [2.] p. [hivatkozik Garas Klára nyilatkozatára is]

***Kristóf** Károly: Egy múzeum születésnapja. *Füles* 1981. X. ?p. 7 ill.

Újságcikk.Garas.2009.IX.

K. M.: 75 éves a Szépművészeti Múzeum. *Kisalföld*, Győr XXXVII. 1981. XII. 31. csütörtök 304. sz. 9. p. 3 ill.

Mátraházi Zsuzsa: A Szépművészeti Múzeum születésnapján. Beszélgetés Garas Klára főigazgatóval. *Magyar Nemzet* XXXVII. 1981. XI. 1. vasárnap 257. sz. 11. p.

Újságcikk.Garas.2009.IX. 94/2010.07.09.OSzK

Mészöly Gábor: 75 év. Kálvária. Az alapító. *Magyarország* XVIII. 1981. IX. 27. 39. (922.) sz. 26-27. p. 2 ill.

Forrás: Szigethi Ágnes újságcikk-töredék. 2011.04. 248/2011.04.28.OSzK.x

P. Szabó Ernő: Gondolj Miró fiataljaira! *Magyar Ifjúság* XXVI. 1982. I. 1. 1. sz. 18-19. p. 5 ill.

Sebes Erzsébet: Leonardo, Tintoretto, Rembrandt. Régi és új kincsek jubileumi tárlaton. 75 éves a Szépművészeti Múzeum. *Hétfői Hírek* XXV. 1981. X. 19. hétfő 42. sz. 4. p. 1 ill.

Újságcikk.Garas.2009.IX.58/2010.06.21.OSzK.x

(-zi): 75 éves a Szépművészeti Múzeum. Jubileumi tárlat. *Magyar Nemzet* XXXVII. 1981. X. 29. csütörtök 254. sz. 4. p.

Mai tájékoztató. Tavalay: 24 új múzeum. Hétszáz éves Madonna. Sok értékes tárggyal gazdagodtak a múzeumok. *Esti Hírlap* XXVI. 1981. III. 27. péntek 73. sz. 1-2. p.

[SzM és a MNG gyarapodásairól és tervezett kiállításairól is]

508/2016.OSzK.x MTA.MI.L.x SzM.tört. MNG. OL.

1996

Schickedanz Albert (1846-1915). Ezredévi emlékművek múltnak és jövőnek = Millennial Monuments for the Past and the Future. Kiállítás a Szépművészeti Múzeumban 1996. IX. 19. – XII. 31. A kiállítás anyagát összeállította, a katalógust szerkesztette = The exhibition organized by, editors of the catalogue: **Gábor** Eszter. Katalógust szerkesztette = Editors of

the catalogue: **Verő** Mária. Budapest: Szépművészeti Múzeum; Gyomaendrőd: Kner Nyomda, 1996. 456,4 p. 385 ill. színes is, 940 katalógustétel
ISBN 963 7441 55 7

Kiállítást rendezte: **Jerger** Krisztina.

Szerzők = Texts: **Gábor** Eszter, **Hessky** Orsolya, **Lengyel** László, **Vadas** Ferenc, **Verő** Mária, **Zlinszky**né **Sternegg** Mária.

Fordítások = English text: Naszlady Ágnes, Pokoly Judit, Somorjay Sélysette. A fordításokat szakmailag ellenőrizte = Language revision: Ritoók Pál, Szabó Ádám.

Tartalma:

Mojzer Miklós: Bevezető = Introduction. 11-12. p.

Gábor Eszter: Schickedanz Albert építőművész = Albert Schickedanz (1846-1915). 13-64. 309-358. p.

Katalógus = Catalogue

Építészeti alkotások és tervek = Architecture. 65-231. 359-409. p.

Építészeti rajzok és akvarellek más építészek épületeihez = Architectural drawings and water-colours of other architect's buildings. 232-242. 410-413. p.

Hessky Orsolya: Schickedanz festészete = Schickedanz's paintings. 243-245. 414-416. p.

Festmények = Paintings. 246-262. 417-419. p.

Akvarellek = Water-colours. 262-265. 419-420. p.

Tanulmányrajzok = Sketches. 265-268. 419-420. p.

Zlinszkyné **Sternegg** Mária: Bútorok és bútortervek = Furniture pieces and designs. 269-290. 421-433. p.

Különféle díszművek = Decorative works of art. 291-302. 434-437. p.

Dokumentumok = Documents. 303-307. 438. p.

Rövidítések = Abbreviations. 439-446. p.

Szótár = Vocabulary. 447. p.

Mutatók = Index. 448-456. p.

Budapest 16/83=16741

Meghívó: 2 lev, 2 ill.. Megnyitja: Magyar Bálint

Ismerteti:

Új Művészet VII. 1996. X. 10. sz. 89. p. 1 ill.: teljes oldalas hirdetés

***Bojár** Iván András: Schickedanz és Lechner. *Európai Utas* VIII. 1997. 1. sz. 56-59. p.

***Borossay** Katalin: Építészettörténeti kiállítások Budapesten. *Műemlékvédelmi Szemle* VII. 1997. 1-2. sz. 169-180. p. ill.

Gábor Eszter: Monuments du Millénaire pour le passé et pour l'avenir: Albert Schickedanz 1846-1915. Résumé des recherches faites pour la réalisation d'une exposition = Ezredévi emlékművek múltnak és jövőnek: Schickedanz Albert 1846-1915. Kutatási beszámoló a kiállítás előkészítéséről. *Bulletin* 86. 1997. 71-82. 145-153. p. 7 ill. Traduit par Judit Chehadé

***Gábor** Eszter: Ezredéves emlékmű múltnak és jövőnek. *Múzeumi Hírlevél* XVII. 1996. 10. sz. 262. p.

Gábor Eszter: Vezetés a Szépművészeti Múzeum „Ezredéves emlékművek múltnak és jövőnek – Schickedanz Albert (1846-1915)” kiállításán a Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat rendezésében. 1996. X. 28. In: **Urbach** Zsuzsa – **Lővei** Pál: Társulati élet. A Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat Művészettörténeti Szakosztályának tevékenysége (1995. szeptember – 2000. április). *Művészettörténeti Értesítő* XLIX. 2000. 3-4. sz. 321. p.

***H. T.**: Emlékművek múltnak és jövőnek. *Múzeumi Hírlevél* XVII. 1996. 11. sz. 292-293. p.

- ***Halasi Rita**: Schickedanz Albert Budapestje. *Atrium* 1996. 4. sz. 100-103. p. 6 ill.
- Komarik Dénes**: Gábor Eszter Schickedanz-tanulmányának méltatása. *Ars Hungarica* XXV. 1997. 1-2. sz. 488-489. p. [Elhangzott az Opus Mirabile-díj átadásán, 1997 V. 5.]
- Komarik Dénes**: Az építészeti historizmus problémája és kutatásainak problémái. Schickedanz Albert 1846-1915. Ezredévi emlékművek múltnak és jövőnek. Kiállítás a Szépművészeti Múzeumban 1996. szeptember 19-től december 31-ig. Szerkesztette Gábor Eszter, Verő Mária. Budapest, 1996. *Művészettörténeti Értesítő* XLVII. 1998. 1-2. sz. 153-156. p.
- ***Litván Katalin**: A Hősök tere építője. *Élet és Tudomány* 1995. X. 25. 1347-1350 p.
- Ritoók Pál**: „Ki az a Schickedanz?” Schickedanz Albert (1846-1915). Ezredévi emlékművek múltnak és jövőnek. Kiállítás a Szépművészeti Múzeumban. *Új Művészet* VIII. 1997. V-VI. 5-6. sz. 65-66. p. 2 ill.
- ***Rózsa Gyula**: Schickedanz, a közepes. *Népszabadság* 1996. XI. 1. 15. p.
- ***Sisa József**: *Ars Hungarica* XXV. 1997. 1-2. sz. 475-487. p.
- ***Tímár Árpád**: Schickedanz Albert (1846-1915). *Műemlékvédelmi szemle* VIII. 1998. 2. sz. 217-219. p.
- Vadas Ferenc**: Schickedanz au Musée des Beaux-Arts = Schickedanz a Szépművészetiben. *Bulletin* 86. 1997. 83-94. 154-161. p. 6 ill.
Traduit par Judit Chehadé
- ***Vadas József**: Emlékműépítés. *Magyar Hírlap* 1996. XII. 3. 13. p. ill.
- ***Komarik Dénes**: Kőbe foglalt álmok a térről. Schickedanz Albert eleven hagyatéka. *Új Magyarország* 1996. IX. 21. 16. p. ill.

2000

Az Ország Háza. Buda-pesti országháza-tervek 1784-1884 = The House of the Nation. Parliament Plans for Buda-Pest 1784-1884. Kiállítás a Szépművészeti Múzeumban, a Magyar Országgyűlés, a Magyar Országos Levéltár és a Szépművészeti Múzeum rendezésében. 2000. VIII. 18. – XII. 31. A műveket válogatta és a kiállítást rendezte, a katalógus koncepciója, szerkesztette = Curator of the exhibition, catalogue composed by, edited by **Gábor Eszter**. Szerkesztette = edited by **Verő Mária**. Szerkesztő munkatársa = assistant of the editors: **Papp Szilárd**. Szerzők = authors: **Bibó István**, **Gábor Eszter**, **Kelényi György**, **Komarik Dénes**, **Stefan Muthesius**, **Pereházy Károly**, **Sisa József**, **Szabó Dániel**. Budapest: Szépművészeti Múzeum; Dorog, Novoprint Nyomda, 2000. 435 p. 280 színes ill.
Fordítás: DeKornfeld Tamás, Dornacher Kinga, Pokoly Judit, Siklós Marietta, Marosi Zsuzsanna. A fordításokat ellenőrizte: Matthew Palmer
ISBN 963 7441 73 5

Tartalma:

- Áder János**: Előszó = Preface. 9. p.
- Mojzer Miklós**: Bevezető = Introduction. 10. p.
- Szabó Dániel**: A 19. század magyar parlamentje = The Hungarian parliament of the 19th Century. 11-21. 281-288. p.
- Muthesius, Stefan**: Parlamentarizmus, gigantomania, stílus és kritika. A 19. század végének parlamentépítészete = Parliamentarianism, gigantism, style and criticism. The architecture of Parliaments in the later 19th Century. 22-35. 289-296. p.
- Kelényi György**: A budai országház = The Buda Parliament House. 36-42. 297-301. p.
- Bibó István**: A magyar Országháza kérdése a reformkorban és Pollack Mihály Országház-terve = The Hungarian Parliament question in the Reform Era and Mihály Pollack's Parliament plan. 43-60. 302-310. p.

Komarik Dénes: Az 1848/45-ös pesti Országháza-tervpályázat = The tender for the design of the Pest Parliament, 1844-45. 61-104. 311-337. p.

Komarik Dénes: Az 1861-es ideiglenes országháza „tervpályázata” = „Design competition” for the 1861 temporary Parliament. 105-125. 338-349. p.

Pereházy Károly: A Sándor utcai képviselőház = The house of representatives in Sándor utca. 126-137. 350-355. p.

Gábor Eszter: Az állandó Országház tervpályázata 1883-ban = The competition to plan a permanent Parliament building, 1883. 138-227. 356-393. p.

Sisa József: A pályázati tervtől a végleges tervig = From the competition design to the definitive design. 228-271. 394-408. p.

Biográfiák. Országháza-terveket készítő építészek = Biographical notes. Architects who made parliament design. 272-278. 409-414. p.

Rövidítések = Abbreviations. 415-419. p.

Névmutató = Index of names. 420-427. 428-435. p.

Budapest 16/94.a=145835

Melléklet: leporello, 7 ill. Magyar-angol nyelven

Meghívó: 1 lev, illusztrált; megnyitja: Áder János

Ismerteti:

***Bojár** Iván András: Parlament a Szépművészeti Múzeumba. *Octogon* 2000. 5. sz. 95. p.

***Császár** László *Műemlékvédelem* XLIV. 2000. 6. sz. 403. p.

***Frank** János: A mi öt Parlamentünk. *Élet és Irodalom* 2000. XI. 17. 22. p.

***Kádár** Márta *Élet és Tudomány* 2000. IX. 22. 1214. p. ill.

***Lócsei** Gabriella: Múltidéző kiállítás – naprakész felhangokkal. *Magyar Nemzet* 2000. VIII. 19. II. ill.

***M[edvei]** I[mre]: Ország Háza-tervek a Szépművészeti Múzeumban. *Millenniumi Országjáró* 2000. 3. sz. 20. p.

***R. V.**: Százéves álom az ország házáról. *Népszabadság* 2000. VIII. 30. 27. p. ill.

***Szegő** György: Országháza-történelem. *Új Magyar Építőművészet* 2000. 5. sz. 58-59. p. ill.

***Székely** András: Az Országház születése. *Népszabadság* 2000. X. 19. 10. p. ill.

A Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Bizottságának „Opus Mirabile”-díja (2000). Gábor Eszter és munkatársainak jelölése. *Műemlékvédelmi Szemle* XI. 2001. 1-2. sz. 394. p.

Opus Mirabile-díjak, 2000-2001. *Művészettörténeti Értesítő* LII. 2003. 1-2. sz. 165. p.

[Gábor Eszter, 2001. IV. 18. **Farbaky** Péter értékelésével]

„Buda-pesti országháza tervek 1784-1884”. Építészeti rajzkiállítás a Szépművészeti Múzeumban. *Új Művészet* XI. 2000. VIII. 8. sz. 2. p.1 ill.

VI. Folyóirat, sorozat szerkesztések, fordítás

VII. Róla szóló irodalom, interjúk, lexikon-szócikk, adattárak

1998

***Szarvas** György: A villák asszonya. *Magyar Hírlap* 1998. I. 26. 6. p. ill.
[interjú]

2006

***Vadas** Ferenc: Laudáció Gábor Eszter Ipolyi-éremmel történt kitüntetése alkalmából. *Művészettörténeti Értesítő* LV. 2006. sz. 435-437. p.

2009

Zádori Zsolt: „Nálunk nem szeretnek vagy nem tudnak karbantartani”. *HVG XXI.* 2009. V. 9. 19(1562). 46-47. p. 2 ill.

http://hvg.hu/velemenyt/200919_Gabor_Eszter_muveszettortenesz_Nalunk_nem_s.aspx

---

Internetes adatbázis

Faludy Judit: Gábor Eszter. In: *Artportal*

http://artportal.hu/lexikon/muvtorteneszek/gabor_eszter

2006. VI. 22. Molnár Farkas díj

<http://epiteszforum.hu/node/2394>

Ritoók Pál: Gábor Eszter köszöntése.

Elhangzott: Budapest, Fővárosi Levéltár. 2007. III. 1. Hild József-émlékkonferencia

Gábor Eszter művészettörténész, építészeti szakíró (1937-) műveinek válogatott jegyzéke. (A Budapest Gyűjtemény adatbázisai alapján összeállította **Sántháné Antal** Sára).

http://www.fsze.hu/konyvtaraink/kozponti_konyvtar/budapest_gyujtemeny?article_id=33577&highlight_text=dualizmus